

אינ מעמידין פרק שני עבודה זרה כד.

עין משפט נר מצוה

יב א מיי פ"ג מהל'
איורי מנחם הלכה
יג יב ופ"א מהל' מוק
ממון הלכה יא סמג סוף
לאון שמו:
ב ג מיי פ"ג מהל' איורי
מנחם ה' יב סמג סס:

רבינו הנאל

והנה בענין האפוד כתוב
בהו ויקחו לי תרומה
והיאן בקשו לקנותם
שם מעבוד כוכבים. ופרקינ
כיון דלא כתוב ואבני
שהם. דאפרי' ואי' מוסרין
על ענין ראשון אלא אבני
שהם הפסיק הענין שכתוב
בהו ויקחו. ומקשינן
למהו בריקחל משה כתוב
קחו מאתכם תרומה.
וכתיב היום ואבני שהם
ואבני מלואים. ועוד
הנה קני ממנו פרה
ומוקשינן (2) היאך
אי"ר אליעזר שקנה פרה
ארומה מעבוד כוכבים.
ופרקינן (10) דמאן בן
נתניה זו הפרה לא
נולדה לו מפרה שלו
אלא מתגר ישראל ובה
ישראל היה משמרין את
אמה משה שנוצרה. ור'
אליעזר לטעמיה דחייש
לריבוע דפרה ולריבוע
דיאמה. דכבר ידו נרבעת
אסורה. ואי אמרת ניהוש
לאמה דאמה. כולי האי
לא חיישנין. ומאן ידעי
דמשמרי לה. אמר רב
כנאן כוס ארום מעבדין
לפניה בשעה שעולה
עליה זכר. אי הכי אמאי
דמיה יקרין הואיל ושת
שערות שחורות פסולות
בה. ומאי שנא בדידהו
אנן נמי נעבדי. אמר
רבינא במחזקת. וכן היה
ר' אליעזר פוסל בכל
הקרבנות כולן. אמרו לו
והא כתוב כל צאן קדר
יקבצו לך וגו'. אמר להן
כולן גרים הם לעתיד
לבוא. אמר רב יוסף מהאי
קרא לקרא כולן בשם
ה' ולעבדו שכם אחד

ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה. לפי' מה שמעט דזה הפסוק
ויקחו לי תרומה ומתחלה היה דומה אבני שהם הפסיק
הענין והדר מקשה והא ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה שהם
אבני שהם נקרא צהם ויקחו ותימה דלטו צמר דכתיב אבני שהם
לפסיק הענין ועוד יתמה שום ויי'
בפסוקים ועוד קשה אי חשבי עירוב
מקראות כפי האי גוונא א"כ פ"ק
לשצעות (דף 1.) דתנן ר"מ אומר
כל השעירים כפרתן שזה ומפיק ליה
בגמרא מדכתיב ושעיר ופריך עזרת
ויהי"כ דלא כתיב צהו ושעיר מאי
איתא למימר ומאי פריך הא כיון
דכוכבות דמרתיה כתיב ושעיר נמי
הדר ערביה לכך נראה דהאי מעשה
דמלא זון נתינה לאו באבני שהם
הוא אלא באבני החשן ואע"ג דלמר
בגמרא נקשו ממנו אבנים לאפוד
י"ל כיון שחשן מחובר לאפוד קרי
אפוד וכן משמע בירושלמי דפאה
דמיימי האי עובדל דלמא זון נתינה
גזי פעם אחת אצדה ישפה מזנימין
והכי פריך הכל והא כתיב אבני
מלואים (2) והדר ערביה ובאבני
מלואים מיהא דכתיב ויי' לרשו
צהו ויקחו ויחא נמי היאך דפרק
קמא לשצעות (דף 1.) לכיון דכתיב
ושעיר כוכבות מימא דצההוא
(3) מרביה קרא ו"ח גרס והא ואבני
הדר ערביה וקאי אההוא דפרשת
ויקהל דכתיב קחו מאתכם תרומה
וכתיב ואבני שהם ואבני מלואים

הכל בווי"ן צלא שום הפסק:
ור"א לא חייש רביעיה והא תניא
אמר ר' ובו'. היה מני
לאקשוי מהאי דוכן ר"א
פוסל בכל הקרבנות אלא למא חייש
לרביעה אלא ניחא ליה לאתוי
מהאי מעשה דקיימי עליה:
וניחויש דמא רביעה אמה. הא
דלא פריך דלמא עלה
עול על אמה היא ואמה נשאו עול
דא"כ לא אשכחן פרה שלל עלה
עול על אמה לתנן (פרה פ"ג מ"ד)
עלה עליה זכר פסולה: **ור"א** ע"ה
ר"א אוסר ובו'. לאו דוקא אכל
הפסולין קאי דהא אתנן פסול לגבי
המוצא ואמרינן במרובה (צ"ק סו.
105) דצין לצ"ש וצין לצ"ה ולדות
של אתנן מותרים ואין לומר דר"א
פליג עלייהו: **ישראל** היו
משמרין אמה משעה שנוצרה.
תימה לאכ נמי אמאי אינם לריכס
לשמור דלתיבא דר"א קיימינן דלית
ליה (3) זה חוה גרס אסור וי"ל כיון
דטעמא דלמא נמי אינו אלא משום
דצויה מילתא דלאמרינן צדוק תמורה
(דף 1.) ומהאי טעמא אמרי' דנרבעו
כשהן מוליגין מותרין לכיון דאשמתו לא
צויה מילתא הכי נמי נרבע האכ
לא מינכרא ולא צויה מילתא:
יתרו

כששים ריבוא שר. ששים ריבוא דינר היו רוצין ליתן לו ריבוא:
לא זיערו. להקילו משמו: **אבני שהם הפסיק הענין**. מללא
כתיב ואבני שהם כדכתיב צבוליה וכסף ונחשת ותכלת וחרגמן
ועורות (4) הפסיק הענין ולא קאי אריקחו: והא ואבני מלואים כתיב
דהדר ערבינהו. למילתא קמייתא
וליתסרו: ועוד הא קמי. עלה
דהיאך דר"א: **לשהם הצאה נולדה**
כו'. אלמא לית ליה קיסה לר"א:
תגרי ישראל. סרסור ישראל לקחה
משלו מן העובד כוכבים לעזמו
ותור ומכרה לצבור: ור"א לא
חייש לרביעה. לשילא פרכינן דמא
[גכ]: טעמא דר"א משום קיסה: **ודמא**
שמו. זהו המזכר למעלה [שס]: **איס ליה**
קיסה. ובעינן תגרי חייש לרביעה
וצענין שמיור: **ולד נוגחם**. פרה
שנגחה ישראל כשהיא מעוברת ומת
ולדה פסול לקרבן: **היא וולדה**
נגחוסו. ונוגח שנגח צעד אחד או
ע"פ השעלים שהיה מעממן ואין
עדים צדכר אינו נסקל ואמרינן
צמורת כהנים (5) מן האלן להזיח את
המוקדה ומן האלן ויי' ימירה
להזיח את הנוגח: **מעשה שנוכרה**.
דמעי אמה. לקמן מפרש מנח ידעי
דהאי ולד ארום הוא: **ולדוסיסן**
מוסרין. אופן שנתעברו צהו אחרי
כן: מחלוקת. דר"א ורצין כשנרבעו
כשהן מוקדשין וצמסכת תמורה [ג]:
מפרש טעמא דר"א משום דצויה
מילתא: **שמי שערות פוסלות צה**.
שחורות או לצמות: **ומ"ש דידהו**.
דאזלי ישראל ועדדי לנכרי נעצד
הא מלתא צההמת פירות היא לו לדמא
מין משפחות פירות היא לו לדמא
זון נתינה ממוחקות לילד ולדות
ארומין צהעברת כוס: **אקינעא**.
פורקי' לפני הטרקלין: וכן היה
ר"א כו'. משום דחייש לרביעה:
גרויים. מעממן נגרדין להמגייר אע"פ
שאין מכללין אותן: **מעצודם כוכבים**
דדי צהו. כדכתיב לקראו כולם
בשם ה' [אפסיה ג] אכל מרביעה לא הדרי:
ופרויישו אמרי. ר' אמי ורבי יצחק
נפחא. צין דרצ פפא לרצ ציד
ארכא טובא לרצ פפא ממני פתח
חד פתח אידך וממני מאי קראה
צרכ יוסף ואתקפתא דללמא מעצודת
כוכבים הוא דהדרו ממני לה צאציי:
שכס אחד. משמע אין חילוק צעודיו
ישראל והאומות מהא עבודתן שזה
צכל מצותיו: **גס אסה ססן**.
מוקשי לר"א: **הניחא למ"ד**. פלוגמא
דגני רבי חייא ורבי יהושע זון לוי
צפ' צמרא דשמיעת קדשים [צחסיס קסו].:

לעתיד לבא אמר רב יוסף מאי קרא 4 כי או אהפוך אל עמים שפה ברורה
וגו' אמר ליה אביי ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו אמר ליה רב
יוסף לעבדו שכם אחד כתיב רב פפא מתני הכי ורבי זבד מתני הכי ותרוייהו
אמרי וכן היה רבי אליעזר פוסל בכל הקרבנות ותרוייהו אמרי ומאי אותיבו
ליה חברוהי לרבי אליעזר כל צאן קדר יקבצו לך וגו' אמר רבי אליעזר
כולם גרים גרויים הם לעתיד לבא ומאי קראה כי או אהפוך אל עמים שפה
ברורה וכו' מתקוף לה רב יוסף ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו א"ל אביי
לעבדו שכם אחד כתיב מיתיבי ויאמר משה גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות קודם
מתן תורה שאני ת"ש ויקח יתרו התן משה עולה וזבחים לאלהים יתרו נמי
קודם מתן תורה הוא הניחא למ"ד יתרו קודם מתן תורה הוא אלא למ"ד יתרו

(4) יקדושין לא ע"ש,
(5) תוספתא דפרה פ"ב
ה"א (1) [שנח טו' ושי"ט],
(7) ספרות פ. תמורה 3;
(8) תמורה טס [לקמן מו];
(1) [תמורה 3; ע"ש ע"ש ויער
מוס' מנחות נח: ד"ה ויחא
דלמרי' (1) [שגל כג: ע"ש];
(ח) [נחמיס קסו]; (9) [שמת
כה]; (10) ויקרא פתחא צו,
(11) [ג"ל ערביה]; (12) [לקמן
מט. ובפסחים טו: ט].

תורה אור השלם

1. אבני שהם ואבני מלואים לאפוד ולחשו; שמות כה ז
2. ואבני שהם ואבני מלואים לאפוד ולחשו; שמות לה ז
3. כל צאן קדר יקבצו לך אילי גביות ושרותיך יעלו על רצון מוציאי ובית הפאריזי אפארי; ישעיהו טו ז
4. פי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא לשכם בשם יי' לקבדו וכלם אהד; צפניה ג ט
5. ויאמר משה גם אתה תתן בקרבנו זבחים ועלות ועשיתו לך אלהינה; שמות יח ז
6. ויקח יתרו התן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל עמי ישראל לאבל לחם יעלו התן משה לפני האלהים; שמות יח ז

הגהות הב"ח

(א) גמ' למה אית ליה אית; (ב) תוס' ד"ה ואבני וכו' דהדר ערביה דבאבני;

לעוי רש"י

פורק"א. אכסדרה.

מוסף רש"י

בששים רבוא שר. כהיה היה משמך צה ששים ריבוא דיני וזכ [קדושין 1א]. תחת מראשותיו של אביו. והוא יין [סס]. משם ראיה. תמיה (סוכה כח). ור' הנוגחה אסורה. צהקרינה כנון שנגחה על פי עד אחד או על פי הצעלים דמתקפא לנגוה ולא לדעות [סוהדורי 9 עיי"ש]. כל הפסולין לגבי מוצה. כנון מוקדה ועבד [לקמן טו]. כל צאן קדר. קדר יקבצו לך וכו' יעלו על רצון מוציאי אלא צבאר קרבנות נמי שרי [עביל כב].

כולם גרים גרויים הם לעתיד לבא ומאי קראה כי או אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה' מתקוף לה רב יוסף ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו א"ל אביי לעבדו שכם אחד כתיב מיתיבי ויאמר משה גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות קודם מתן תורה שאני ת"ש ויקח יתרו התן משה עולה וזבחים לאלהים יתרו נמי קודם מתן תורה הוא הניחא למ"ד יתרו קודם מתן תורה הוא אלא למ"ד יתרו